

ఈ వారం కథ

ఒక మహాకార్యం ముగిసింది.
 మరణ లోకపు ద్వారాలు విశ్వంగా తెరుచుకున్నాయి.
 మృత్యువు ముందు శిశువులా మోకరిల్లాను
 తల్లిలా నన్ను గుండెలకు హత్తుకుంది
 * * *

మృత్యువు నీడ నా మీద పరుచుకుంది
 గుండె వేగం హెచ్చింది
 కళ్ళ ముందు చిక్కటి చీకటి
 ఏవేవో నీడల దృశ్యాలు
 సమాధుల్లోంచి లేస్తున్న జ్ఞాపకాలు
 దూఱుపు నీచికలు
 వాయులీనాలు అందుకోలేని అగ్రధ నిషాదం
 శరీరమంతా సాములా పాకుతున్న బాధ
 ఎత్తయిన కొండ చరియల్లోంచి, లోయల్లోకి
 దూకుతూవున్న రక్తం

శరీరంలో ఎక్కడో ఇరుక్కుపోయి వుంది ఆత్మ
 ఆత్మ తలుపులను దబదబ మోడుతూ వుంది
 గుండె
 ఆత్మ మేలుకుంది
 వెయ్యి సముద్రాలు తమ కెరటాలతో చెళ్ళువ
 చరివాయి

ఒక మహా ప్రయాణానికి ఆత్మ సర్వసన్నద్ధమ
 య్యింది
 * * *

నగరం అన్నీ తీసేసుకుంటుంది.
 ఎవరికీ ఏమీ మిగల్చదు-నగరానికి జీర్ణకృతి జాస్తి.
 మనుషులు అన్నీ పోగొట్టుకుంటున్నప్పుడు, బాల్యం
 లోకి వెళ్ళడానికి ప్రయత్నిస్తారు.
 పల్లెటూళ్ళోకి ప్రవేశించారు.
 చిన్న బిడ్డ కళ్ళు తెరిచారు.
 పక్షుల అరుపులతో ఏకటి భయపడి తన్నుకుంటూ
 వుంది.
 కోడివుంజు గొంతు సవరించుకుంటోంది.
 కోడిపెట్టు పిల్లల్ని వెంటనేనుకొని బయలుదేరింది.
 'సుయ్య' 'సుయ్య'మంటూ పాలు పితుకుతున్న
 శబ్దం.
 తెల్లన్న తల ఆటూ ఇటూ పూగిస్తూ వుంది.
 పసివాడు వెళ్ళి నాయనమ్మ మెడను వాటిసుకు
 న్నాడు.
 'అమ్మా! పాలు' అన్నాడు గోముగా
 'అన్నకి దండం పెట్టుకో నాయనా' అంది
 నాయనమ్మ.
 చిన్న చేతులతో దండం పెట్టుకున్నాడు.
 'వీలాంటి తల్లిలేని బిడ్డలకు అనే అమ్మ' అంది.
 బుల్లదూడ తన తమ్ముడి దగ్గరకొచ్చి వెంక
 వెంగున ఎగిరింది

గుండె దిటవు చేసుకొని నగరాన్ని వెంటాడాడు.
 నగరంలో నిమజ్జనమయ్యాడు.
 * * *

ఇక చాలు. శంకరం చనిపోయి చాలాకాలమ
 యింది. మనుషుల గురించి మాట్లాడుకోవడమే
 కుద్ద అవినేకం. వారి గురించి చెప్పకోడానికి ఏం
 మిగిలింది? - చెత్త.
 నేను అడవిలో హాయిగా తిరుగుతున్నాను. కోతు
 లతో కోతి కొమ్మచ్చి ఎదాను. చిటారు కొమ్మల్లో
 వాటిలోపాటు ఉయ్యాల లూగాను. వాటికి నేను
 కిత్కితలు పెట్టేదాన్ని. అవి భయపడి చచ్చేవి. నేను
 వాటికి కనపడకుండా (కనబడాలనుకుంటే కని
 పిస్తా!)
 ఒక రోజు పెద్దవులి కనిపించింది. జింక మీద
 దూకడానికి సిద్ధంగా వుండది. నేను దాని
 చేవి మెలిపెట్టాను. అదురుకొని ఒకటి సరుగు.
 సింహం గుహలో కూడా విద్రపోయాను. సింహం
 కంటే భయంకరంగా గురకపెట్టి మనుషులైందర్లో
 చూశాను కాబట్టి హాయిగా నిద్రపట్టింది.
 ఇక కొండ చిలువ వుంది కదా. మహా బద్ధకం
 దానికి. వారు తెరుచుకుని విద్రపోతూ వుంటుంది.
 నోట్లోకి వెలితే అంతే సంగతులు. గుఱుక్కున

మాస్టార్లు.
 ఎన్ని విషయాలని చెప్పమంటారు? జంతువులన్నీ
 కూడా పరిపూర్ణమైన ప్రేమను అర్థమైనవే.
 చాలాకాలం అడవిని వాలో తీసం చేసుకున్నాను.
 ఇలా వుండగా ఒక రోజు నేనొక అద్భుత దృశ్యాన్ని
 చూశాను.
 ఒక పెద్ద కోట కనిపించింది. శిథిలమైవుంది.
 కాని సౌందర్యవంతంగా వుంది.
 సరే, ఇతికింత కాలమూ, పిచ్చుక గూళ్ళలో.
 గడిపాను. ఇప్పటికైనా కోటలో పాగా నేసి, రాజులా
 బతుకుదామనుకున్నాను.
 కోటగుమ్మం ముందు నిలబడ్డాను.
 ఇంతలో ఒక గంభీరమైన కంఠం వినిపించింది.
 "అను, అనుమతి లేకుండా, లోపలికి అడుగు
 పెడితే నీ శిరస్సు నా కత్తి మొన మీద వుంటుంది"
 అని ఆ స్వరం నన్ను ఆజ్ఞాపించింది.
 ప్రసంగంలేని సకల జీవరాసులనూ శాపించే
 తటి అజీయమైన శక్తి వుంది ఆ గొంతులో.
 ప్రకృతివంతా లాలించే మార్గం వుంది.
 ఆ స్వరంలో సంగీతముంది. ఆత్మను వెలిగించే
 సంగీతం.
 కోట లోపలి నుంచి అడుగుల శబ్దం వినిపి
 చింది. ఆ శబ్దానికి భూమి కూడా కంపిస్తూ వుంది.
 గాలి కూడా పక్కకి తన్నుకొని అయనకి దారిస్తూ
 వుంది.
 పాతకాలం రాచదుస్తుల్లోవున్న ఆరడుగుల ఆజా
 మబాచుపు. దృఢకాయము, పయో వృద్ధుడు నా
 ఎదుట నిలిచాడు.
 ఆయన గుండెల వరకూ, ధవళకాంతితో మెరి
 సిపోతున్న గుబురైన గడ్డం వుంది. అదంత ఉజ్వ
 లంగా వుండంటే ఆయన మొహమంతా వెన్నెల
 పరుచుకున్నట్టుంది.
 ఆయన కళ్ళలో వెయ్యి మార్పుల వెలుగు వుంది.
 అవి మూటిగా మన గుండెల్లోకి చూస్తాయి. ఆ
 కళ్ళను ఒక్కసారి చూస్తే చాలు వెయ్యి జన్మలు
 వెంటాడుతాయి. ఆ కళ్ళకు ఎదురుగా నిలబడి
 అబద్ధం చెప్పడం దేవుడి తరం కూడా కాదు.
 ఒకవేళ ఎవడైనా ఆ కళ్ళను ఒక్క క్షణంపాటు ఎదు
 ర్కొగిరినా, ఆ క్షణం కోసం వాడికి జీవితకాలం
 సాధనచేసిన వాడైవుంటాడు.
 "ఎవరవున్నా?" అని ఆయన ప్రశ్నించాడు.
 "అయ్యా, నేనొక దయ్యాన్ని" విన్నపంగా చెప్పాను.
 "అయితే, నీకు నా అభివాదములు, ఇక వెళ్ళరా"
 అన్నాడు.
 "అయ్యా, నన్ను లోపలికి రానివ్వండి" అని
 ప్రార్థించాను.
 "విక్షేపంగా రావచ్చు. కాని వాతో దృఢదృ
 యుద్ధం చేయాలి వుంటుంది"
 "నాకు పోరాడటం రాదు" తల వంచుకొని
 పిగ్గుగా చెప్పాను.
 "పోరాడటం నేర్పని వారిని వేసు ద్వేషిస్తాను"
 అన్నాడు.
 "నేను దయ్యాన్ని కదా, మీతో దృఢదృ యుద్ధం
 చేస్తే నాకు పోయేదేముంది. మరణమెలాగూ నా
 జోలికి రాదు" ధీమాగా అన్నాను.
 ఆయన నా మొహంలోకి జాలిగా చూశాడు.
 ఆయన పెదాలపై చిరునవ్వు మెరిసింది.
 "దయ్యలకు అప్పటికంటే గొప్ప విషాదమేమిటో
 తెలుసా? చావు లేకపోవడం" అన్నాడు.
 నా వెద్దెన పిడుగు పడ్డట్టుయ్యింది. ఏదో భయం
 వచ్చావనిచింది. సత్యానికంటే భయం కలిగించే
 విషయం మరొకటి వుండదు.
 ఈ ముసలాయన పామాన్యుడిలా లేడు. ఈయన
 దగ్గర తెలుసుకోవలసిన విషయాలు చాలా వున్నాయి.
 "అయ్యా, దారి తెమ్మూ లేకుండా వెతుకుతున్న బాట
 పారిని నేను. నన్ను మీ అతిథిగా స్వీకరించలేరా?"
 అని అర్థించాను.
 "అతిథివైతే, నీకు నా హృదయంతో స్వాగతం
 చెప్తాను. రా లోనికి" అన్నాడు.
 కోటలోనికి ప్రవేశించాను.
 వందల పిళ్ళనాటి కోట. బాగా వృద్ధాప్యం వచ్చే
 సింది. రాలిపోవడానికి సిద్ధంగా వుంది. అక్కడ
 మనుషులు వుండటం ఎలా సాధ్యమో నాకర్థం
 కాలేదు.
 "అయ్యా, తనురిక్కడ ఎంతకాలం నుంచి
 (మిగతా వచ్చే వారం)

నునిషిగా వుంటే బలే చావు!
 దెయ్యంగా మారినప్పటి నుంచి హాయిగా వున్నాను
 దెయ్యులు ఎంత హాయిగా వుంటాయో, మీకు
 చచ్చినా అరం కాదు
 శరీరంతో తెగియెంపులు చేసుకున్న తరువాత ఒక
 నాయుతరంగం వచ్చి నన్ను కౌగిలించుకుంది. అర
 చేతుల మీద లాలించింది.
 గాలిలో చెట్టాంపట్టాల్ వేసుకొని ప్రయాణించాను.
 ఎంత దూరం ప్రయాణించానో, ఎన్ని రోజులు
 ప్రయాణించానో తెలియదు.
 దెయ్యాలకు కాలమూ, దూరమూ లెక్కలే
 పనేముంది?
 ఇష్టం నా శరీరమే ఒక మేఘమయింది.
 కొన్ని శక్తులు కూడా నాకు అబ్బాయి. అవసర
 మొచ్చినప్పుడు వాటిని ప్రదర్శించి చూపుతాను.
 నా ప్రయాణం. ఒక అడవిలో ఆగిపోయింది.
 అక్కడి సౌందర్యం గురించి వర్ణించడానికి, భూమి
 ఏ భాషలోనూ మాటలు లేవు.
 పక్షుల కీలకల నవ్వులతో విశ్వభృచ్చి మీటుతూ
 వున్నాయి. తుమ్మెదలు తమరెక్కలతో గాలికి సంగీత
 పాతాలు చెపుతున్నాయి.
 అడవి ఒక పాటల పెట్టి!
 ప్రతి క్షణమూ గానమే!
 తెలయేరు ఒక పాటల ప్రవాహం.
 ప్రతి చెట్టునీ, కొమ్మనూ, ఆకునీ, పువ్వునూ
 అప్యాయంగా తడిచాను. నాకెందుకో దుఃఖమొ
 చ్చింది. (దెయ్యాలకి కూడా కన్నీళ్ళుంటాయి)
 ప్రకృతిలోని రక్తమాంసాలతో మమేకమై నా
 జీవితం సాగలేదు. పెట్లోలో పొగలతో మసిబారి
 పోయిన నగరాల్లో నేను సంచరించాను.
 ఆత్మను ఆకాశ హస్తాల వున్నాడుల్లో పాటిపెట్టి
 నగరాలు బతుకుతూ వుంటాయి.
 * * *

సైరన్ కూకతో ప్లాకర్ల ప్రేమను తేల్చింది.
 పిస్టి బయటికొచ్చింది.
 శంకరం తన ముసలి సైకిల్ని ఎక్కాడు.
 అతను తన చుట్టూ చూశాడు.
 వేలాది జనం హడావుడిగా తమ గుహలకు
 బయలుదేరుతున్నారు.
 వైరాళ్యపు యంత్రాలు!
 దిగులుతోకూడిన నవ్వుతో అతని పెదాలు వంక
 రలిగిగాయ.
 దారిలో ఒక గోలికాయ కనిపించింది. అతని
 కళ్ళు మెరిసాయి. సైకిల్ దిగి దాన్ని చేతిలోకి తీసు
 కున్నాడు.
 చుట్టూ గమనించాడు. ఎవరికీ ఇతరులను పట్టం
 చుకునేంత తీరిక లేదు. పంపొంగా గోలిని గాల్లోకి
 ఎగిరేశాడు. ఇలా చిదారుసార్లు చేశాడు. హతాత్మగా
 అతన్ని ఏదో నిషాదం చుట్టుముట్టింది.
 'నగరానికొచ్చి నేను చాలా పోగొట్టుకున్నాను'
 అని అనుకున్నాడు.

బాల్యం ఒక కన్నీటి చుక్కగా మారి శంకరం
 కనుకొలకుల్లోంచి జారిపోయింది.
 నగరం సందుగొంతుల్ని వెతుక్కుంటూ సైకిల్
 వెతుకు వుంది. చివరికి ఇంట దగ్గర ఆగింది.
 పంపు దగ్గర తన భార్య గొడవపడతోంది.
 బూతులు పంపు నీళ్ళకంటే జోరుగా వస్తున్నాయి.
 నాలుకకి సావపెట్టకపోలే నీళ్ళు కొరకవు.
 రెండవ తరగతి చదువుతున్న కొడుకు ఎదురో
 చ్చాడు.
 తనదానికి ఏమైనా తెచ్చాడేమనని ఆశగా, తండ్రి
 చేతుల వైపు చూశాడు. పిల్లవాడి కళ్ళలో నిరాశ.
 పిల్లవాడు తలని వ్రస్తకంలో దాచుకున్నాడు.
 శంకరం కాళ్ళూ చేతులు కడుక్కన్నాడు.
 "ఇష్టమొచ్చినట్టు నీళ్ళు పారబోయింది. ఒక బిందె
 వీళ్ళు లేవాలంటే, వరకలోకంలోకి పోయి రావాలి.
 నా బాధ నీకేం తెలుస్తుంది" అని భార్య కేకలు
 పెట్టింది.
 "నాన్నా, అగ్గిపెట్టిలో పట్టి పట్టు చీరలుండేవని,
 ఈ వ్రస్తకంలో రాశారు నిజమేనా?" అని కొడుకు
 ప్రశ్నించాడు.
 శంకరం తన ఇంటిని చూసి నవ్వుకున్నాడు.
 అగ్గి పెట్టిలో మనుషులే బతుకుతున్నప్పుడు చీరల
 గురించి ఆశ్చర్యం అనవసరం.
 పక్కంటి చిన్న కుర్రాడు తన స్నేహితుడితో ఏదో
 చెపుతున్నాడు.

శంకరం దిగాడు. అతని వెంట భార్య దిగింది.
 ఆమె చేతిలో పసిబిడ్డ.
 చలిగాలి పాములా శరీరాన్ని చుడుతూ వుంది.
 నిద్రలో వున్న బిడ్డ పులికొప్పడి ఏడవ సాగాడు.
 బిడ్డ రోదన విశ్వభృచ్చి చెల్లా చెదురు చేసింది.
 శంకరం వణికిపోయాడు. చలికి కాదు-బిడ్డ
 ఏడుపుకి.
 జీమలీచి ఉత్తరాన్ని తడుముకన్నాడు.
 "పల్లెలు శిథిలమయ్యాయి. కరువుకి జాలి
 వుండదు. నగరంలో పనులున్నాయి బతకొచ్చు.
 వచ్చేయి" మిత్రుడి పిలుపు.
 మిత్రుడి కోసం చూశాడు.
 నగరం వింత కాంతులతో భయపెడుతూ వుంది.
 స్టేషన్కు వస్తానన్న మిత్రుడు ఇంకా కాలేదు.
 దూరంగా కనిపించే ప్రతి మనిషీ తన మిత్రు
 డేమనని ఎదురు చూశాడు. మరొకగా ఎదురు
 చూశాడు.
 ప్రసంగంలో ప్రతి క్షణమూ, ఎవరో ఒకరు 'గోడో'
 కోసం ఎదురు చూస్తూనే వుంటారు. 'గోడో' రాడు.
 బూడిద రంగుతో తెల్లవారింది.
 ఏడుపాస్తూ వుంది. రక్త నాళాలన్నీ తెగిపోయేలా
 ఏడవాలనిపిస్తూ వుంది.
 పసి బిడ్డకు నయం-దైర్యంగా ఏడుస్తారు.
 తిరిగి వెళ్ళడానికి దబ్బు లేదు.

మింగిపి మళ్ళి విద్రపోతుంది. నేను దాని వెద్దెన
 మొట్టికాయ ఇచ్చాను. దానికి ఎవరన్నా కూడా
 లెక్కలేదు.
 నక్కలతో గడిపాను. అమాయక జీవులు. మను
 షులు అనవసరంగా వాటికి చెడ్డపేరు తెచ్చారు.
 మనుషులు తమ శ్రేష్టత్యాన్ని జంతువులకి కూడా
 ఆపాదించి ఆనందం పొందుతారు.
 ఒకసారి ఎలుగుబంటి తన గోడు వెళ్ళవోసు
 కుంది.
 "దేవుడు బలే కఠినాత్ముడండయ్యా!"
 "ఇంత బోచ్చుతో నన్ను పుట్టిస్తే, నా గతం
 కానూ, చలికాలం పరో హాయిగా వుంటుంది. మరి
 ఎండాకాలం! నా బాధ ఎవరితో చెప్పకనేది? ఒకటి
 ఉక్క, దురద!" అని ఏడుపు మొహంతో చెప్పింది.
 సాసం! దానిది అసలే ఏడుపు మొహం.
 "సరే కాని, నీ వెంట్రుక ఒకటిసానా?" అని
 అడిగాను.
 "ఎందుకండీ?" అంది.
 "ఎలుగుబంటి వెంట్రుకని, మొలతాడుకి కట్టు
 కుంటే రయ్యాల భయముండదట!" అని చెప్పాను.
 "ఇంతకీ తనురెవరు?" అనుమానంగా ప్రశ్నిం
 చింది.
 "నేనొక దయ్యాన్ని" అని చెప్పాను.
 జడుసుకొని గునగున పరిగెత్తింది.
 ఇక పాముల సంగతి సరేసరి. అవి ఒత్తి బుప్పుల

కృతంకర

(గత వారం తరువాయి)

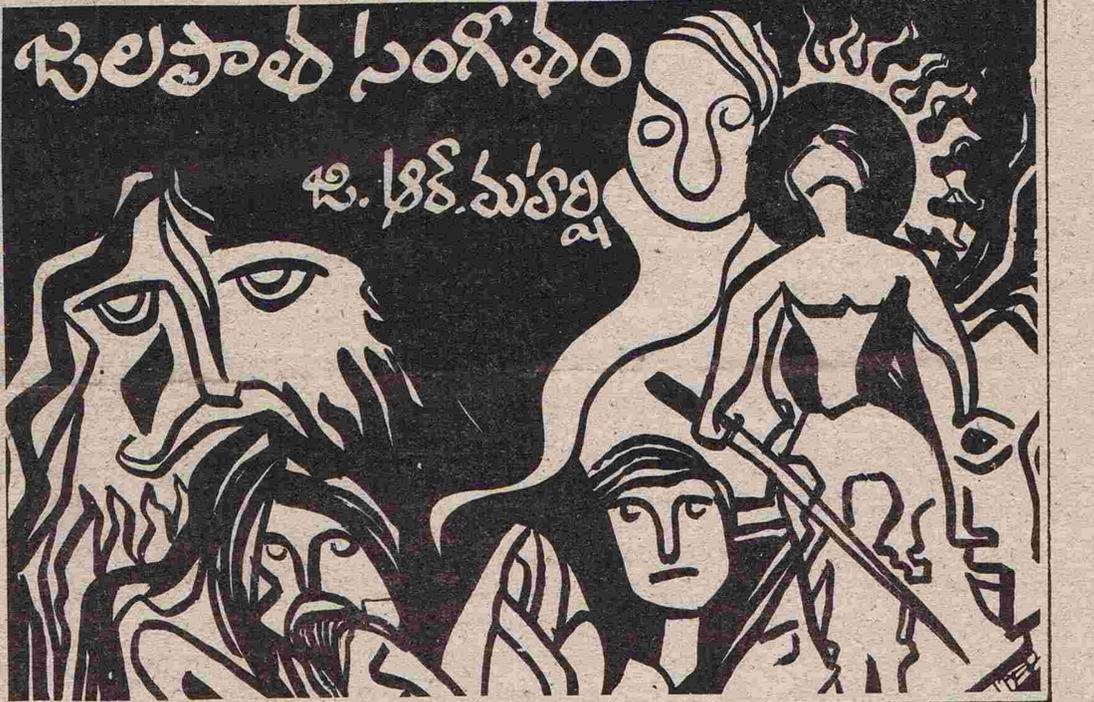
వుంటున్నారా? అని ప్రశ్నించాను.
 "పద్మాలుగు వందల ఏళ్ళ నుంచి" తక్కువ
 సమాధానం వచ్చింది.
 ఉరికి పడ్డాను. ఆయన కూడా నాలాగే ఒక ఆత్మ!
 "తమరి సేరు?"
 "విజయసింహుడు"
 పిడుగు వట్టలున్నాయి. ఎక్కడో చదివిన చరిత్ర
 వృత్తాలు జ్ఞాపక మొచ్చాయి.
 "అంటే, స్వర్ణయుగం కాలం నాటి భయంకర
 టిపిడి ఛాంగ విజయసింహుడు తమరినా" అను
 మాటగా ప్రశ్నించాను.
 "దోషిడి డొంగనా? హాహూహూ" అంటూ బిగ్గరగా
 వచ్చాడు.
 "ఒకటి గుర్తుంచుకో, అన్ని కాలాల్లోనూ పాలకులే
 అసలు సిసలైన దోషిడి డొంగలు. ఇక స్వర్ణయుగం
 మాటంటావా! రాజులు వివేకం ఎంగిలి మెతుకులు
 తిని బలిసిన వూరకుక్కలు అల్లిన కట్టు కథ అది"
 "అయితే మీరు ఏ నేరమా చేయలేదా?"
 "చేశాను, ప్రజల కన్నీళ్ళను కొనగోటితో తుడి
 చాను"
 తన ముందు ఏవో దృశ్యాలు కరులుతున్నట్టుగా
 విజయసింహుడు కళ్ళను విస్తారాడు.
 * * *
 "విజయసింహుడు పట్టుబడ్డాడట!"
 "విజయసింహుడు అనెడు. దేవుడు అను. మన
 దేవుడు అను"
 "ఈ రోజు ప్రజల సమక్షంలో ఉరి"
 "దేవుడు కూడా వచ్చిపోతాడా?"
 రాజుని ప్రధాన వీధి ప్రజలతో విడిచిపోయింది.
 ప్రజలు తమ కన్నీళ్ళతో తామే తడిసిపోతున్నారు.
 ఏడుస్తున్న శబ్దం బయటికి వినిపిస్తే చాలు, సైని
 కుల కొరడలు గాల్గోకి పర్లన లేస్తున్నాయి.
 విజయసింహుడు తివిగా నిలబడి వున్నాడు.
 ఇనుప గొలుసులతో బంధించి వుంచారు. చుట్టూ
 సైనికులు కత్తులను అరచేలితో పెట్టుకుని నిలబడి
 వున్నారు. కొంచెం దూరంలో ఉరికొయ్య కఠిన
 పూదయంతో నిలబడి వుంది. ఉరితాడు గాల్గోకి
 మెల్లిగా కడులుతూ వుంది. ఆ దేశపు సతాక
 మంత గర్భంగా వుందది.
 తలారి నిర్దిష్టంగా నిలబడి వున్నాడు. ఒంటి
 రక్తమే లేనట్టుగా పాటిపోయి వున్నాడతను. ఎందరి
 మరణాలతో అతి సమీపం నుంచి చూసిన అతను
 ఈ రోజు గజగజ వణికిపోతున్నాడు. రెండు రోజు
 లుగా అతనికి నిద్రాహారాలు లేవు. పాపభారంతో
 అతని పూదయం క్రుంగిపోతూ వుంది.
 మనసులోనే అతను భగవంతుడిని ప్రార్థిస్తున్నాడు.
 "చేపుడా! నేను నిమిత్తమాత్రుడిని. నన్ను
 క్షమించు. ఒక మహావీరుణ్ణి ఇముడ్చుకునే శక్తి ఈ
 దేశానికి లేదు. అందుకే అతన్ని నీ రాజ్యానికి కాను
 కగా పంపుతున్నాను. భూలోకానికి, స్వర్గలోకానికి
 నేనాక వారధిని మాలామే. ప్రజల కన్నీటి వరదలో
 నేను కొట్టుకుపోయే రోజు వస్తే, దయతో నాకొక
 గడ్డి పోవను సాయంగా ప్రసాదించు తండీ" అని
 అతను వేడుకున్నాడు.
 "దేవుడు ఎలా పట్టుబడ్డాడు"
 "లోభం, ద్రోహం"
 "మహారాజు వస్తున్నారా"
 ప్రజలంతా శిరస్సును వంచారు. విజయ
 సింహుడు తన తలను మరొక పైకి ఎత్తాడు.
 మూర్ఖుడినే తన చూపులతో ఢి కొంటున్నాడు.
 రాజు విజయగర్భంతో వచ్చాడు. విజయసిం
 హుడి వైపు చూశాడు. రాజును విజయసింహుడు
 పట్టించుకోలేదు.
 "విజయసింహా, రెండు రోజుల క్రితం నున్న
 పట్టుబడ్డావు. ఆ క్షణం నుంచి నేను రాత్రిపగిలూ
 లేదా లేకుండా ఏకటాటిగా నిద్రపోయాను. ఎందుకో
 తెలుసా, ఇరవై ఏళ్ళ నా కంటే మీద కునుకే లేదు.
 దానికి కారణం నున్నా" అన్నాడు మహారాజు.
 విజయసింహుడు హాళనగా నవ్వాడు.
 "ఇరవై ఏళ్ళగా నేను కూడా నిద్రపోలేదు. నా
 నిద్రంతా నీలాంటి దుష్టుల గుండెల్లోనే అని నాకు
 తెలుసు" అన్నాడు.
 రాజు కళ్ళ కోసంతో ఎర్రబడ్డాను.
 "మృత్యువు నమీపించినా, నీ పొగరు తగ్గలేదు"
 అన్నాడు.
 "మృత్యువు సర్వదా నా దేహపు పాలిమేరల్లోనే

తచ్చాడుతూ వుంటుందని నాకు తెలుసు" అన్నాడు
 విజయసింహుడు.
 "నువ్వు అరాజకవాదివి, వ్యాయాసిక శత్రువు"
 "మీరు కత్తిమొనతో రాసిన వ్యాయాసికాస్త్రాలను
 నేను తిరగరాశాను. ఎందుకంటే మీ వ్యాయాసికాస్త్రాలు
 నిరసరాధుల కన్నీళ్ళతో తడిసి చివికిపోయాయి.
 "నువ్వుకన్నెన నా రాజ్యంలో అల్లకల్లోలం వృద్ధిచే
 హక్కు నీకేవలీవ్వారు?" కోపంగా ప్రశ్నించాడు రాజు.
 "నువ్వుకొం. రక్తపువేరుల్లో కత్తులు స్నానమాడేవోట
 నువ్వుకొం! నీ నువ్వుకొం ఎక్కడుంది? రాచనగరులో
 వుంది. వివోదలిలాపాల్లో వుంది. మధుసాత్రులు
 మత్తెక్కితూలిన చోట వుంది. నేను మాట్లాడుతు
 న్నది ప్రజల గురించి, నా ప్రజల గురించి. ఒక
 అన్నపు మెతుకు కోసం, కళ్ళలో ప్రాణాలు పెట్టు
 కుని బలికి వాళ్ళ గురించి. నీ సైన్యం దెక్కల
 శిక్షానికి తమ పసికూనలను గుండెలకు హత్య
 కుని భయంతో వణికిపోయే తల్లల గురించి నేను
 మాట్లాడుతున్నాను"
 "అవు నీ అనందర్షి సేలపన, ఎందుకు నా
 పహనాన్ని పరీక్ష చేస్తావు? నీలాంటి వీరుడు ఒక్కడు
 నా కరవాలాన్ని మోస్తే చాలు, ఈ ప్రపంచాన్నే
 జయిస్తాను. ఏకేం కావాలోకోరుకో. ధనమా? ఈ
 భూమినంతా దగ్ధంయమానం చేయగల వజ్ర వైదూ
 ర్యాలు నీ ముందుంచుతాను. పదనా? నీ ఒక్క
 కనుసెగతో పొరులందర్నీ సాదాశ్రాంతం చేసుకోగలి
 గేంతటి అధికారాన్ని ఇస్తాను. ప్రజల ముందు నాకు
 క్షమాపణలు చెప్పి నా కిరీటంలో వెలలేని మణిగా
 నిలిచిపో" రాజు అర్థించాడు.
 విజయసింహుడు రాజు కళ్ళలోకి సూటిగా
 చూశాడు. కొన్ని క్షణాల తరువాత "నేను క్షమాప
 ణలు చెప్పతాను" అన్నాడు.
 ప్రజలంతా దిగ్భ్రాంతి చెందారు.
 "ద్రోహం"
 "దేవుడు కూడా అమ్ముడుపోతాడా"
 విజయసింహుడు ప్రజలందరినీ తేరిపార
 చూశాడు. అతడి మాపు ముగ్ధుల మారింది కన్నీళ్ళతో
 "ప్రజలారా, నేను క్షమాపణలు కోరుతున్నాను.
 మిమ్మల్ని క్షమాపణ కోరుతున్నాను. పోరాటం మధ్య
 రోనే నిష్క్రమిస్తున్నందుకు నన్ను వున్నంచండి.
 మృత్యువు నా తల మీద డేగిలా ఎగురుతూ
 వుందని నాకు తెలుసు. మరణాన్ని నేను స్రేమి
 స్తాను. కానీ పోరాటానికి మరణం లేదని నాకు
 తెలుసు. తల్లలారా, మీ బిడ్డకు బొడ్డు కోసిన కత్తి
 లోనే అతనికి పోరాట పాఠాలు నేర్పించండి.
 దుర్మార్గానికి, దౌర్జన్యానికి, రాజ్యహింసకు వ్యతిరే
 కంగా పోరాడండి..."
 ఈ మాటలు విన్న రాజు ఆగ్రహంతో వణికిపో
 యాడు.
 "ఎవరైనా సరే, ఒక కత్తి వేటుతో అతని ప్రసం
 గాన్ని ముగించండి" అన్నాడు.
 విజయసింహుడి తల తేగింది.
 వందడం నేర్పని తల అది.
 * * *
 "అయ్యా, ఇన్ని వందల ఏళ్ళగా మీ ఆత్మకు
 శాంతి కలుగలేదా?" విజయసింహుడిని ప్రశ్నించాను.
 "ఈ భూమి కన్నీళ్ళతో తడవకుండా వున్న
 రోజు నా ఆత్మకి శాంతి కలుగుతుంది" అన్నాడు
 శూన్యంలోకి చూస్తూ.
 "అయ్యా, అది సాధ్యమయ్యే సనేనా? ఆ పని
 ఎవరు చేయగలరు. మనసి మాత్రమే చేయగలడు.
 కానీ అతను పతనమై వున్నాడు. విశ్వాస రాహి
 త్యయుగంలో బతుకుతున్నాడు. అతనికి దేనినైనా
 వమ్ముకం లేదు - ముఖ్యంగా తన అంతరాత్మ మీద!
 సారుగువాడి మరణం మీద తన బతుకు ఆధారపడి
 వుందని అతను భావిస్తున్నాడు. అతను సాధించిన
 సమస్త శాస్త్ర విజ్ఞానాన్ని, పాలు లేక గుక్కపట్టి
 ఏదీ ఒక పసిపాప ఏడుపు సవారీ చేస్తూ వుంది.
 మానవుడు ఒక భూతల కీటుకం! వాడి గురించి
 ఆలోచించడమే వుదా!" కసిగా అన్నాడు.
 నా మాటలు విన్నానే విజయసింహుడు వడివ
 డిగా అడుగులేసుకుంటూ నా దగ్గరకొచ్చాడు అతని
 చూపులు ఎంత తీక్షణంగా వున్నాయంటే, నేను మని
 ప్పై వుంటే ఆ తీక్షణతకు గుండెగి చచ్చేవాణ్ణి.

దెయ్యాన్ని కాబట్టి బలికిపోయాను.
 "మిమ్మల్నా, మాట వెనక్కి తీసుకో. మాన
 వుడంటే ఎవరనుకున్నావో ఈ భూమికంతా
 అధిపతి నాడు. మనసి లేని ప్రపంచాన్ని నున్న
 వూడించలగనా? వాడు నీమడు, ద్రేషించడానికి
 అన్ని అర్థాలు వున్నవాడు. కానీ వాడిని మనం
 ప్రేమించాలి. మనసి ఏమైనా చేయగలడు. నాకు
 విశ్వాసముంది" అన్నాడు.
 "ఇన్ని వందల ఏళ్ళ తరువాత కూడా మీ అను
 భవాల నుంచి మీరేమీ నేర్చుకోలేదా? మనసివైనా
 ఇంకా నమ్ముకుందా?"
 ఆ మాటకు విజయసింహుడు కాసేపు మౌనంగా
 వుండిపోయాడు. తరువాత తనలో తాను గొణు
 క్కుంటున్నట్టు మాట్లాడసాగాడు.
 "నెత్తుటితో తమ చరిత్రలు రాసుకున్న ఎందరో
 వరహంతకుల ఆత్మలు ఈ దారిలో నాకు తారసి
 ల్గాయి. వారి ఆత్మలు అపరాధ భావంతో కుప్పించి
 పోయి కనిపించాయి. వాళ్ళందరినీ నేను ప్రశ్నించాను
 "మీ కత్తుల మీద నెత్తుటి తడిని ఆరవీయకుండా
 బలికారా కదా, మీరేం సాధించారు" అని.
 అన్నింటికీ ఒకే సమాధానం. మౌనం లేదా ఒక
 కన్నీటి బొట్టు. దుర్గమమైన అరణ్యాల్లో, మైదానాల్లో
 వారి ఆత్మలు ఘోషిస్తూ వుండేవి. ఆకాశం వైపు
 చేతులు సాచి, కనపడని శక్తిని ప్రార్థించేవి.
 ప్రభువా, మాకు మరొక్క అవకాశాన్ని ప్రసా

మమ్మల్ని చూడగానే చేతులు జోడించి "మమ్మల్ని
 చంపకండి" అని వేడుకున్నారు.
 "భయపడకండి. మేము మీకు హాని చేయము.
 మీరెవరు? మిమ్మల్ని ఎవరు గాయపరిచారు?" అని
 విజయసింహుడు ప్రశ్నించాడు.
 "మేము కూలివాళ్ళం. ఎక్కడ పని దొరికితే అదే
 మా వూరు. మాకు ఇర్రు పిల్లలు. వెల రోజుల
 క్రితం ఒక వూరికి వచ్చాం. మాలాగే వందలాది
 మంది అక్కడున్నారు. రెక్కలుముక్కలు చేసుకుని
 ఎలాగో బతుకుతూ వుంటే ఒకరోజు రాత్రి కిరా
 తకపు దండకటి మా గుడిపెల మీద పడింది.
 చేతికందిన వారిని సరికేళారు. పారిపోలేని వాళ్ళంతా
 చచ్చిపోయారు..." చెప్పడం ఆపి అతను కళ్ళు
 మూసుకున్నాడు. ఆ కాళరాత్రిని కళ్ళ ముందు
 చెరిపేసుకోదానికష్టంగా కళ్ళను గట్టిగా నులుము
 కున్నాడు
 "మరి ఇంకో బిడ్డ?"
 ఆ మాటతో తల్లి దుఃఖం కట్టులు తెంచుకుంది.
 గుండె పగిలిపోయేలా ఏడవసాగింది.
 "ఊయలలోని బిడ్డను ఆ దుర్మార్గులు సైకిగే
 శారు. నా కళ్ళ ముందే జరిగింది. నై సుంచి
 కిందపడుతున్న బిడ్డను చేతులతో కాకుండా...కత్తు
 లతో..."
 తల్లి కన్నీళ్ళని తుడిచేసాటి పాడుగాటి చేతులు
 ఈ ప్రపంచంలో ఎవరికున్నాయి?
 వారి దుఃఖాన్ని చూడలేక మేము దూరంగా
 వచ్చాం. "వాళ్ళ ఇక్కడే వుంటారు. దిక్కులేని

ఇష్టం.
 ఇక వరపు రాత్రుల్లో వాడి ఆనందాన్ని వర్షించ
 దానికి వీలు కాదు. మెరుపులు మెరిసినపుడు మా
 కోట ఒక్క వెలుగు వెలిగేది.
 వర్షపునీటిని దోసిళ్ళతో పట్టుకుని మా మీదికి
 వెదజల్లేవాడు సూర్యుడు.
 "తాతయ్యా, ఆకాశానికి జలుబు చేసింది
 దగ్గుతూ వుంది కూడా. ఏదైనా మందిచ్చ" అని
 అడిగినాడు.
 ఒకరోజు....
 తల్లెవారూజాము.
 పక్షులన్నీ పాట్ల చేత పట్టుకుని ఏదో ఒక దిక్కుకు
 వెదుతున్నాయి. సూర్యుడు ఒక గొడ్డలిని భుజాన
 వేసుకుని కోట నుంచి బయటికి వచ్చాడు. పరుకు
 రాముడిలా వున్నాడు వాడు.
 కోట బయట వున్న బ్రహ్మాండమైన వృక్షం ముందు
 ఆగాడు.
 "తాతయ్యా, ఈ చెట్టు వేళ్ళన్నీ కుల్లిపోయాయి.
 దీన్ని సరికేయ్యాలి" అన్నాడు.
 "సూర్యుడు, మహా బలశాలులలతో ఆ వృక్షాన్ని నర
 కడం సాధ్యం కాదు. మవ్వెంత పసిబాలుడివి" అని
 నేను వారిచాను.
 విజయసింహుడు కళ్ళతోనే నన్ను కోవడ్డాడు.
 "సూర్యు నీ పని కానిచ్చ" అన్నాడు.
 సూర్యుడు గొడ్డలిని సైకితాడు.
 ఫట్టుని దెబ్బపడింది.
 ప్రశాంతమైన తేజస్సుతో ఉదయభామడు తలపై

దిండు. మళ్ళీ మనుషులుగా పుట్టించు. పవన
 దోషాలను ప్రక్షాళన చేసుకుంటాం. మనుషులుగానే
 బతుకుతాం" అని దీనంగా వేడుకునేవి.
 వారికి తెలుసు మనసి జన్మ మరోసారి దుర్లభ
 మని! నాకు తెలుసు. మనుషులు కపటంతోనూ,
 ద్రేషంతోనూ కష్టపడిపోయారని. కానీ ఏదో ఒక
 తుపాను వాళ్ళని వెలికి లాగుతుంది.
 మనసి పతనమై వున్నాడని నాకు తెలుసు. అంతే
 కాదు అతను గాయపడి కూడా వున్నాడు. వాడి
 బట్టల్ని పీలకలు చేసి, వాడిని దిగింబరుడిని చేస్తూ
 సరే, వాడి గాయాలకు కట్టు కట్టాలి"
 * * *
 నేను విజయసింహుడితో కలిసి కోటలోనే వుండి
 పోయాను.
 కొద్దిరోజుల తరువాత అడవిలో మాకొక దృశ్యం
 కనిపించింది. ఒక స్త్రీ, ఒక పురుషుడు, మరో పసి
 బాలుడు అడవిలో పడి వుండగా మేము చూశాం.
 వాళ్ళ ఒంటి మీద గాయాలున్నాయి. కొవ వూసీ
 రిలో వున్నారు. వారిని కోటకు తీసుకోవచ్చాం. రెండు
 రోజులపాటు మూలికలతో చికిత్స చేశాం.
 మొదట పసిబాలుడు కళ్ళు తెరిచాడు. వాడికి బదా
 రేఖంటాయి. కళ్ళు తెరవగానే విజయసింహుడి
 గడ్డం వైపు అక్కర్లంగా చూశాడు.
 "ఇంత పెద గడ్డమా!" అని పట్టుకుని లాగాడు.
 విజయసింహుడు పకపక నవ్వాడు.
 తరువాత స్త్రీ, పురుషులు కట్ట తెరిచారు.
 వారి కళ్ళలో అవిశ్వాసం, అభద్రత!

వారిని ఆదరించే శక్తిని మనుషులు కోల్పోయి
 నవుడు, ఆ పనిని దయ్యాలైనా నిర్వర్తించాలి"
 అన్నాడు విజయసింహుడు.
 * * *
 ఆ దంపతుల గురించి చెప్పడానికి ఏమీ లేదు.
 వారు జీవితం పట్ల భయపడిపోయారు. ఒక అప
 సౌర్య క్షతిలో వారు కాలాన్ని వెళ్ళబుచ్చుతున్నారు.
 ఇక మిగిలింది ఆ పసిబాలుడు. వాడి పేరు సూర్యు
 చాలా తొందరగా వాడికి మేము స్నేహితులయ్యాం.
 విజయసింహుడు ఒక్కసారి గుర్రంగాను, మరోసారి
 దేగిలాగా వాడిని భూమ్యుకాళాల్లో తిప్పాడు.
 సూర్యుడు ముందు విజయసింహుడు మరీ పసిబాడై
 పోయాడు.
 సంపూర్ణ మానవదైవ్యుడూ సగం పసిబాలుగా
 వుంటాడు!
 సూర్యుడు ఎంత తుంటువాడంటే అడవంతా కలి
 యతిరిగివారు. ఒకసారి సింహం వెనుకపాటుగా
 వెళ్ళి దాని తోకను మెలితిప్పాడు. అది గాండ్లు
 మంటూ మీదికి దూకింది. సమయానికి నేనూ,
 విజయసింహుడు వాడి చెరో రెక్క పట్టుకుని ఆకా
 శంలోకి లేచుకొట్టాం.
 ఒక వెన్నెల రాత్రి ఆకాశంలో విహారిస్తుంటే
 చంద్రుని అండుకుంటానని గొడవ చేశాడు. ఆకా
 శంలో వెళుతున్నప్పుడు మేఘాలతో బలే ఇబ్బంది. అని
 పాట్లుచిందా నీళ్ళ తాగి వెదుతూ వుంటాయి. నాటి
 సుద్యన మనం దూరితే మొత్తంగా తడిసిపోయి.
 మేఘాలతో స్నానం చేయడమంటే సూర్యుడు బలే

కెళ్ళుతున్నాడు.
 నేనూ, విజయసింహుడు ఒక కొండ శిఖరం
 మీద కూర్చొని అడివిసంతా బంగారంతో వెలిగిస్తున్న
 సూర్యోదయాన్ని చూడసాగాం.
 సూర్యుడు గొడ్డలి చచ్చడం లీలగా వినిపిస్తూ వుంది.
 విజయసింహుడి మొహం ఎంత తేజస్సుతో ప్రజ్వ
 రిల్లుతూ వుంది.
 "సూర్యు అంటే ఎవరనుకున్నావో" వాడు రేపటి
 తరం ప్రవచింది. వాళ్ళు ఏమీనా చేయగలరు. కుళ్ళి
 పోయిన వృక్షాలను పెకలించి వేస్తారు. తున్న పట్టిన
 అన్ని విలువలను పముద్రంలో పాలేస్తారు. ఇవన్నీ
 వాళ్ళు చేస్తారు. నాకు నమ్ముకునుంది. ముసలివారు
 యువకులకు చేయగలిగిన సాయమేదైనా వుంటే
 అది వినమ్రంగా పక్కకు తప్పకొని దారివ్వడమే.
 ఈ భూగోళం తలరాతను మార్చే శక్తి యువకు
 లకు మాత్రమే వుంది. నాకు తెలుసు. పసిపాపల
 పెదవుల మీది చిరునవ్వులను చూడడానికి సూర్యు
 చంద్రులు ఉదయించే రోజు ఒకటి వస్తుంది. ఆ
 రోజుకు స్వాగతం చెప్పడం కోసం మనమంతా ఎదు
 రుచూడాలి.
 ఆశ వెయ్యి ఏనుగుల బాగ్ని ఇస్తుంది.
 నిరాశ మృత్యువుతో సమానం...
 విజయసింహుడి కనుకొలుకల్లోంచి ఒక కన్నీటి
 బొట్టు రాలింది.
 అతని గొంతులో జలపాత సంగీతముంది. ఆ
 సంగీతంలో నాకు మరో ప్రపంచపు హోరు విని
 పిస్తూ వుంది.